

5^ο Πανελλήνιο
Συνέδριο
Ψυχοσωματικής
Ιατρικής
Ναύπλιο,
21-23/10/2022

ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥ ΜΜΡΙ-2 ΣΕ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ:

Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ
ΧΡΟΝΙΟ ΠΟΝΟ ΚΑΙ Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΜΜΡΙ-2

Μόσχος Νίκος, Τσουρίδη Ουρανία
Σπινάρης Βασίλειος, Πλατρίτης Κυριάκος

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ ΜΜΡΙ-2

ΜΜΡΙ-2

Minnesota
Multiphasic
Personality
Inventory-
2nd Edition

Το σημαντικότερο παγκοσμίως Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης της Προσωπικότητας είναι το ΜΜΡΙ. Σε ελληνόφωνους πληθυσμούς, έχει γίνει Στάθμιση της δεύτερης έκδοσής του (ΜΜΡΙ-2) εδώ και 15 χρόνια. Χορηγείται σε ενήλικες άνω των 18, με χρόνο χορήγησης 1 έως 2 ώρες, περίπου

➤ Το ερωτηματολόγιο MMPI-2 μετρά ένα **πλήθος από διαστάσεις** της **Παθολογικής Προσωπικότητας**, όπου **συνδυάζοντας τις διάφορες τιμές τους**, μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα **προφίλ προσωπικότητας** ιδιαίτερα **χρήσιμο σε μεγάλο αριθμό εφαρμογών**

➤ Τα items – θέματα στο **MMPI-2** είναι **567** ερωτήσεις, όπου ο εξεταζόμενος πρέπει να απαντήσει αν το **ερώτημα** που διαβάζει **ισχύει ή όχι** για τον ίδιο. Αν, δηλαδή, είναι **σωστό ή λάθος** για εκείνον (*απόλυτα υποκειμενικές απαντήσεις*).

➤ Οι **συνδυασμοί** των απαντήσεων σε συγκεκριμένες ερωτήσεις, δομούν τις **Κλίμακες** του τεστ (*Εγκυρότητας και Κλινικές*). Συνολικά, η ελληνική έκδοση περιέχει **117 Κλίμακες**

ΟΙ ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ ΜΜΡΙ-2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΜΑΚΩΝ

Κλίμακες Εγκυρότητας (*Validity Scales*)

10

Κλινικές Κλίμακες (*Clinical Scales*)

10

Κλινικές Υποκλίμακες (*Harris-Lingoes and Si Subscales*)

26

Αναδομημένες Κλινικές Κλίμακες (*Restructured Clinical Scales*)

9

Κλίμακες Περιεχομένου (*Content Scales*)

15

Επιμέρους Κλίμακες Περιεχομένου (*Content Component Scales*)

27

Συμπληρωματικές Κλίμακες (*Supplementary Scales*)

20

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΙΜΑΚΩΝ

117

Κρίσιμες Ερωτήσεις (*Lachar/Wrobel Critical Items*)

Θεματικές Ενότητες: 11

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΦΙΛ ΠΟΥ ΑΝΙΧΝΕΥΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΜΜΡΙ-2 ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ (Nichols & Greene, 1995):

Ως προς την Εγκυρότητα των απαντήσεων:

- Αναπάντητες ερωτήσεις

- Συνέπεια
- Συγκαταβατικότητα – Προτίμηση

Δείκτες Έλλειψης Συνοχής

- Ασυνήθιστες, παράξενες απαντήσεις
- Παράξενες απαντήσεις της 2^{ης} σελίδας
- Υπερβολή ψυχοπαθολογίας

Δείκτες Σπανιότητας

- Αφελής αμυντικότητα
- Εκλογικευμένη αμυντικότητα
- Υπερβάλλουσα αυτοπεποίθηση

Δείκτες Αμυντικότητας

- Απόκρυψη

Ως προς τη Συναισθηματική Διάθεση:

- **Κατάθλιψη**
 - I. Καταθλιπτική διάθεση / Δυσφορία
 - II. Καταθλιπτικός ιδεασμός
 - III. Νοητική αδράνεια
 - IV. Στοιχεία βαθιάς απόσυρσης
- **Ανηδονία**
- **Ενθουσιασμός, χαρά**
- **Άγχος**
- **Ενοχή**
- **Φόβοι**
- **Συναισθηματική απομόνωση – Απελπισία**
- **Θυμός / Εχθρότητα**
- **Άρνηση θυμού / εχθρότητας**

Ως προς τις Γνωστικές Διεργασίες:

- Μη συμβατικός τρόπος σκέψης
- Ψυχωτικός τρόπος σκέψης
- Μεγαλομανιακός τρόπος σκέψης
- Παρανοϊκός τρόπος σκέψης
- Ιδεοψυχαναγκαστικές / Μηρυκαστικές σκέψεις
- Κυνισμός
- Μνήμη, προσοχή, συγκέντρωση
- Μηχανισμοί άμυνας:
 - Αντίσταση
 - Άρνηση
 - Σωματικοποίηση
 - Εκλογίκευση
 - Διανοητικοποίηση
 - Εξωτερίκευση
 - Προβολή
 - Αταξία, παρεκτροπή
 - Φαντασία

Ως προς τις Διαπροσωπικές Σχέσεις:

- Εξωστρέφεια, εσωστρέφεια
- Κοινωνική Απομόνωση
- Αυτο-απομόνωση
- Ανδρισμός / Θηλυπρέπεια
- Οικογενειακή Αποξένωση
- Ασυνέπεια / Αντικοινωνικές πρακτικές
- Αντιεξουσιαστικές τάσεις / Αντικοινωνικές πεποιθήσεις
- Αποφευκτικότητα / άμεση ετοιμότητα για σύγκρουση
- Παθητικότητα / Υποταγή
- Εξαρτητικότητα
- Τάσεις επικράτησης / Έλλειψη δυναμικότητας
- Ναρκισσισμός

Ως προς Άλλες Προβληματικές Συμπεριφορές:

- Χρήση ουσιών
- Αυτοκτονικός Ιδεασμός
- Διαταραχές ύπνου
- Σεξουαλικές δυσκολίες

MMPI[®]-2
Minnesota Multiphasic
Personality Inventory[®]-2

ΟΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΜΡΙ-2

- ❖ Διαφορική Διάγνωση Διαταραχών Προσωπικότητας με Λειτουργικές Διαταραχές
- ❖ Ψυχιατρικών ασθενών, νοσηλευόμενων σε ψυχιατρικές κλινικές
- ❖ Ψυχιατρικών ασθενών, μη νοσηλευόμενων σε ψυχιατρικές κλινικές
- ❖ Μετατραυματική Διαταραχή του Άγχους
- ❖ Σε χρήστες ουσιών και αλκοόλ
- ❖ Για περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας
- ❖ Μετά από τραυματισμό και σωματική – ψυχική βλάβη
- ❖ Γενικές παθολογικές καταστάσεις: (Χρόνιες ημικρανίες, Χρόνια κόπωση, Χρόνιο πόνο, Μεταμοσχεύσεις οργάνων, Στεφανιαία νόσο, Διακοπή καπνίσματος)
- ❖ Επιλογή προσωπικού σε επιχειρήσεις
- ❖ Επιλογή προσωπικού σε επιχειρήσεις σχετιζόμενες με ναυτιλία
- ❖ Αποζημίωση εργατικών ατυχημάτων
- ❖ Άτομα με αναπηρίες
- ❖ Άτομα νεαρής ηλικίας
- ❖ Ατόμων σε σωφρονιστικά ιδρύματα
- ❖ Προβλεψιμότητα επικινδυνότητας
- ❖ Πνευματική υγεία
- ❖ Ικανότητα παράστασης σε δίκη
- ❖ Γονική ικανότητα και καταλληλότητα

ΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΜΜΡΙ-2 ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΧΡΟΝΙΟ ΠΟΝΟ

- Μπορεί να προσφέρει ευρύ φάσμα πληροφοριών για την προσωπικότητα και τη συμπεριφορά ασθενών με χρόνια πόνο, που διαφορετικά ο ειδικός θα χρειαζόταν μπαταρία ψυχομετρικών εργαλείων, προκειμένου να τις συλλέξει
-
- Τρία θεμελιώδη ζητήματα συνδέονται άμεσα με τη χρήση του ΜΜΡΙ-2 στην αξιολόγηση ασθενών με χρόνια πόνο:
 1. Η επιλογή του κατάλληλου θεραπευτικού πλάνου, βάσει της εκτίμησης της προσωπικότητάς τους, για την αντιμετώπιση του Χρόνιου Πόνου

2. Το θεραπευτικό πλάνο παρέμβασης – θεραπείας στον χρόνια πόνο, δεν θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένο μόνο στις ιατρικές ανάγκες του ασθενούς, αλλά και στη δομή της προσωπικότητάς του και της ενδεχόμενης ψυχοπαθολογίας του (ουσιαστικά, τι δυνατότητες έχει ο ασθενής να ακολουθήσει και να εφαρμόσει πιστά τη θεραπευτική αγωγή)
3. Η λειτουργική και συναισθηματική επιβάρυνση, που βιώνει ο ασθενής, η οποία οφείλεται στις σωματικές ενοχλήσεις, που προκαλεί ο χρόνιας πόνος

ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΟ ΠΟΝΟ, ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΜΡΙ-2

1. Δίνει τη δυνατότητα συλλογής μεγάλου όγκου πληροφοριών για την προσωπικότητα του ασθενή
2. Προσδιορίζει στάσεις και χαρακτηριστικά προσωπικότητας, τα οποία μπορεί να αποδειχθούν πολύ σημαντικά για τη θεραπεία, αλλά δεν είναι εμφανή σε μια πρώτη αλληλεπίδραση
θεραπευτή - ασθενούς
3. Καταδεικνύει την πιθανή συννοσηρότητα με άλλες ψυχικές διαταραχές

4. Καθοδηγεί τον θεραπευτή στην επιλογή ή τροποποίηση της Θεραπείας, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του ασθενούς, όπως αυτά καταδεικνύονται από τα αποτελέσματα της χορήγησης του MMPI-2
5. Αποτελεί χρήσιμη πηγή πληροφοριών και κατεύθυνσης των θεραπευτών στην επικοινωνία τους με ασφαλιστικές εταιρείες, που αφορούν στο **θεραπευτικό πλάνο** του ασθενούς, την **έκβαση** της θεραπείας καθώς και σε **εργασιακά ζητήματά** του
6. Η επαναλαμβανόμενη χορήγησή του, μπορεί να δώσει πληροφορίες ιδιαίτερα χρήσιμες σχετικά με το **ενδεχόμενο** της **μείωσης των συμπτωμάτων** της νόσου και της **βελτίωσης της λειτουργικότητας** του ασθενούς

ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΣΘΕΝΗ ΜΕ ΧΡΟΝΙΟ ΠΟΝΟ, ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΜΡΙ-2

1. Η ανατροφοδότηση, που λαμβάνει ο ασθενής από την ερμηνεία των ευρημάτων και τον εντοπισμό των «προβληματικών»/ «δύσκολων» στοιχείων της προσωπικότητάς του, έχει αποδειχθεί **πολύ βοηθητική**
2. Στόχος αυτής της ανατροφοδότησης είναι η ενίσχυση του δεσμού με τον θεράποντα ιατρό και η εδραίωση της «θεραπευτικής συμμαχίας»

3. **Ενισχύει** στα μάτια του ασθενούς την **αξιοπιστία του θεραπευτή**, με άμεσο θετικό αντίκτυπο στη θεραπευτική τους σχέση, καθώς δίνεται η δυνατότητα στο θεραπευτή να προσδιορίσει επακριβώς και να επεξηγήσει λεπτομερώς ιδιαίτερες πτυχές της προσωπικότητας του ασθενούς

4. Δημιουργεί τις συνθήκες ενός **ιδιαίτερα αποτελεσματικού θεραπευτικού πλάνου**, καθώς ενισχύεται η συλλογική διαδικασία μεταξύ θεραπευτή και θεραπευόμενου

ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ ΜΜΡΙ-2 ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΟ ΠΟΝΟ

ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ

- Η ανάλυση των αποτελεσμάτων τους, δίνει πληροφορίες **σχετικά με την τωρινή κλινική κατάσταση του ασθενούς** (πόσο καλά έχει συνεργαστεί κατά τη διαδικασία της αξιολόγησής του και πόσο δεκτικός είναι στη *θεραπεία του*) (Butcher, 2006)
- Αξιολογούνται ιδιαίτερα οι Κλίμακες **«Συνοχής των απαντήσεων»** καθώς και οι Κλίμακες **«Αμυντικότητας»**, που εκτιμούν την παρουσίαση καλύτερης εικόνας εαυτού (Κλίμακες που σχετίζονται με τη «Σκόπιμη Θετική Αλλοίωση των αποτελεσμάτων - faking good»)

ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ

«Φτωχός»
προγνωστικός
δείκτης για
«επιστροφή
στην εργασία»,
ακόμη και μετά
τη θεραπεία

$VRIN / TRIN \geq 80$

$L \geq 65$
Fake-Good

Ιδιαίτερως
σημαντικό εύρημα,
λόγω της
πιθανότητας να
επηρεάζεται η
γνωστική ικανότητα
είτε λόγω της
επίδρασης της
νόσου είτε λόγω
των παρενεργειών
της θεραπείας

ΕΓΚΥΡΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

$VRIN / TRIN < 80$

$L < 65$

Στην περίπτωση αυτή
εξετάζονται και
αξιολογούνται οι
Κλινικές Κλίμακες

ΜΗ ΕΓΚΥΡΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

(Αναμένουμε έως ότου
επανέλθει ο ασθενής και να
προχωρήσουμε σε εκ νέου
χορήγηση του MMPI-2)

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ

- Παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με το αν ο ασθενής είναι δεκτικός/«ανοιχτός» στη θεραπεία, που του προτείνεται, αλλά και έτοιμος να την ακολουθήσει. Τα αποτελέσματα γίνονται ακόμη πιο αξιόπιστα όταν συνδυαστούν με αυτά των **Κλιμάκων Εγκυρότητας**.

Number	Abbreviation	Description	What is measured	No. of items
1	Hs	Hypochondriasis	Concern with bodily symptoms	32
2	D	Depression	Depressive Symptoms	57
3	Hy	Hysteria	Awareness of problems and vulnerabilities	60
4	Pd	Psychopathic Deviate	Conflict, struggle, anger, respect for society's rules	50
5	MF	Masculinity/Femininity	Stereotypical masculine or feminine interests/behaviors	56
6	Pa	Paranoia	Level of trust, suspiciousness, sensitivity	40
7	Pt	Psychasthenia	Worry, Anxiety, tension, doubts, obsessiveness	48
8	Sc	Schizophrenia	Odd thinking and social alienation	78
9	Ma	Hypomania	Level of excitability	46
0	Si	Social Introversion	People orientation	69

➤ Κλινική Κλίμακα 1, Υποχονδρίαση:

- Ασθενείς, που εμφανίζουν υψηλές ανυψώσεις στην Κλίμακα αυτή, δεν αποδέχονται τα προβλήματά τους ως ψυχικής αιτιολογίας, αντίθετα, αναφέρουν πολυάριθμες σωματικές ενοχλήσεις και αποδίδουν παθολογικά αίτια στη συμπτωματολογία τους (Graham, 2000)
- Τα άτομα αυτά παρουσιάζουν μια **τυπικά χαμηλή κινητοποίηση για αλλαγή συμπεριφοράς**. Τα **βασικά προβλήματα**, που ανακύπτουν στις περιπτώσεις αυτές είναι:
 - α) **μη συμμόρφωση** στη θεραπεία και
 - β) **πρώιμη διακοπή** της θεραπείας

➤ Κλινική Κλίμακα 2, Κατάθλιψη:

- Οι ασθενείς με υψηλές ανυψώσεις στην Κλίμακα αυτή, βιώνουν έντονη ψυχολογική ενόχληση λόγω των προβλημάτων τους και για τον λόγο αυτό, συνήθως, έχουν οι ίδιοι στόχο την αλλαγή της συμπεριφοράς τους
- Ως αποτέλεσμα, αναμένεται η θετική ανταπόκριση στη θεραπεία καθώς και η επιτυχής έκβαση αυτής
- Σύμφωνα με τις μελέτες, τα άτομα αυτά χρειάζονται **μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας θεραπευτική παρέμβαση** (Chisholm, Crowther, & Ben-Porath, 2000)

➤ Κλινική Κλίμακα 3, Υστερία:

- Ασθενείς με υψηλές ανυψώσεις στην Κλίμακα αυτή, συνήθως, **δεν αναζητούν ψυχολογική βοήθεια** στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν
- Τυπικά χαρακτηριστικά τους είναι η **αμυντική συμπεριφορά, η αφέλεια και η περιορισμένη ψυχολογική προσέγγιση** των προβλημάτων τους
- Έχουν την τάση να **μειώνουν και να εθελοτυφλούν ενώπιων των προσωπικών τους αδυναμιών** και, συνήθως, είναι **αρνητικοί και χωρίς κίνητρο για αλλαγή συμπεριφοράς** (Butcher, 1990b; Graham, 2000)
- **Μετατρεπτικό V**

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΚΛΙΜΑΚΩΝ ΤΟΥ ΜΜΡΙ-2

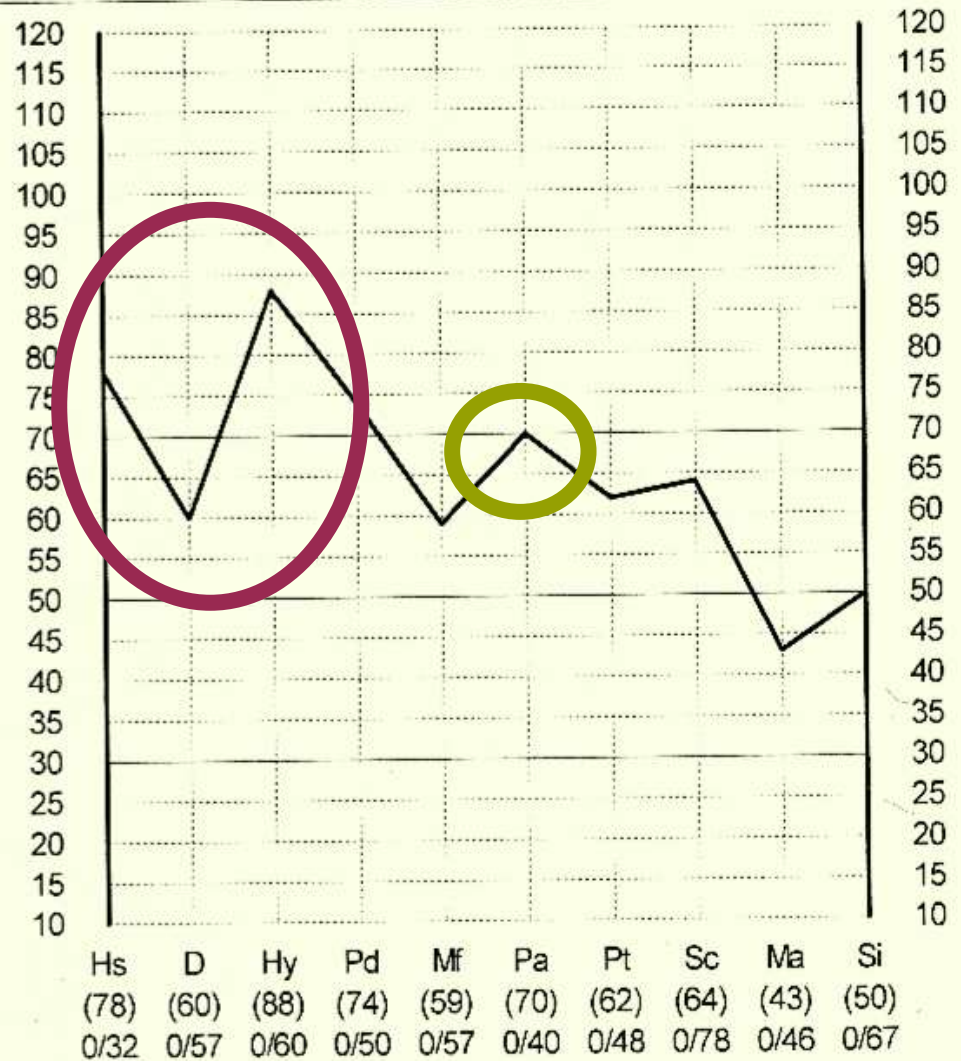
Διάγραμμα 2. Ερμηνεία των Κλινικών Κλιμάκων του ΜΜΡΙ-2 σε Νοσοκομειακά Περιβάλλοντα

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 1^η

Ο Γ.Χ., 29 ετών, παρακολουθείται στο Ιατρείο Πόνου του Νοσοκομείου. Έχει διαγνωστεί με **Χρόνιο Νευροπαθητικό Πόνο** του δεξιού χεριού από διετίας, μετά από σοβαρό τροχαίο, στο οποίο προκλήθηκε βλάβη στο ΚΝΣ. Ο ασθενής αναφέρει ότι βιώνει κατά βάση **συνεχόμενο πόνο, συχνά παροξυσμικό, με αίσθημα καύσου και ηλεκτρικής εκκένωσης.**

Στον ασθενή παρουσιάζεται το **V της Μετατροπής (πιθανή σωματικοποίηση)** καθώς και **δευτερογενή στοιχεία έντονης καχυποψίας**, τα οποία πιθανόν να **δυσχεράνουν τη θεραπεία του**

Clinical Scales

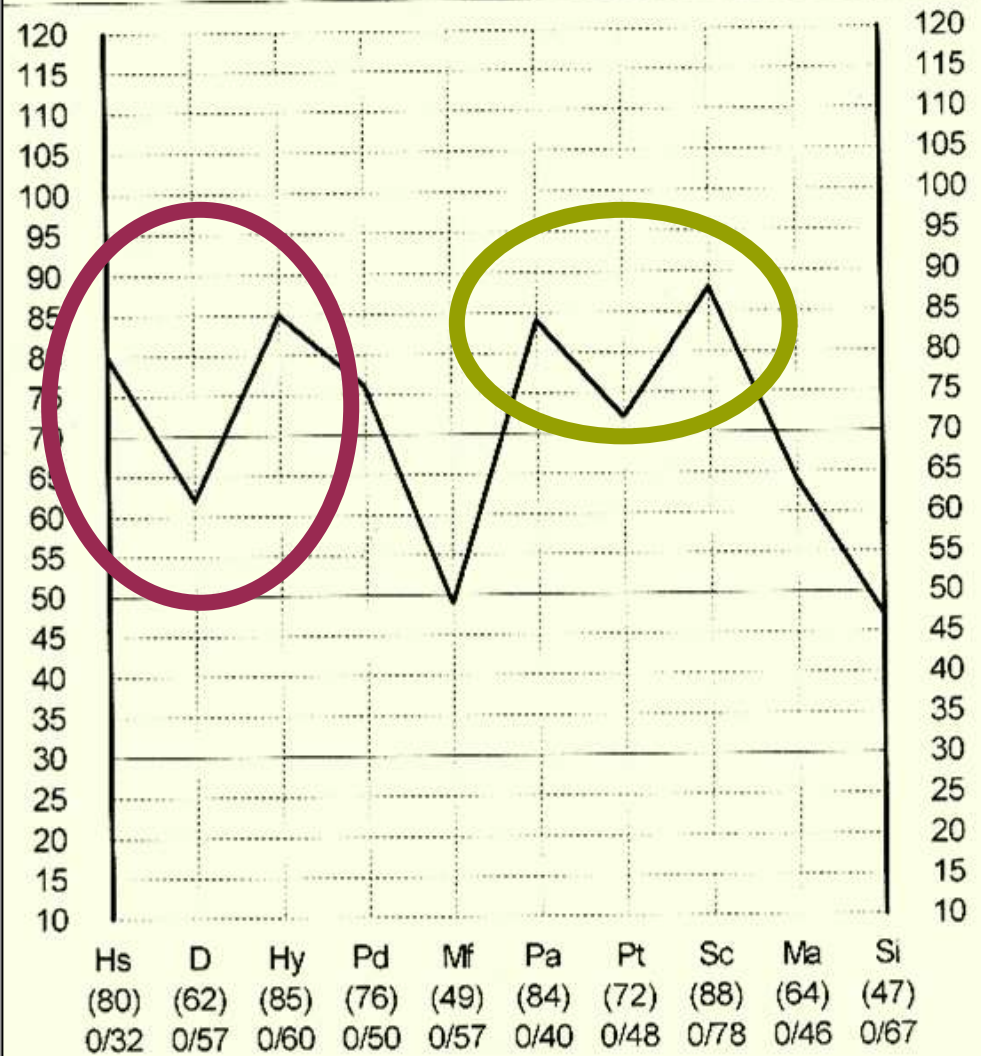
Σύνολο Αναπάνητων: 0 *αρ. αναπάνητων / σύνολο ερωτήσεων ανά κλίμακα

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 2^η

Η Α.Λ., ετών 52, έχει διαγνωστεί εδώ και 4 έτη με ένα **Μυοσκελετικό Σύνδρομο Πόνου, το Σύνδρομο Ινομυαλγίας**. Αναφέρει ότι ο πόνος είναι γενικευμένος, κατά περιόδους καθημερινός και οξύς έως διαξιφιστικός, με έντονη πρωινή δυσκαμψία, κράμπες, παραισθησίες, **δυσκολία κίνησης**.

Στην ασθενή εμφανίζεται επίσης το **V της Μετατροπής (πιθανή σωματικοποίηση)**, όμως η **διαφαινόμενη ψυχοπαθολογία της, κυρίως ιδέες δίωξης**, αιτιολογούνται πλήρως από το ιστορικό της

Clinical Scales

Σύνολο Αναπάντητων: 0 *αρ. αναπάντητων / σύνολο ερωτήσεων ανά κλίμακα

Σας ευχαριστώ!